

Kunnanhallitus	§ 171	03.09.2018
Valtuusto	§ 44	13.09.2018
Kunnanhallitus	§ 200	15.10.2018
Valtuusto	§ 62	14.11.2018
Kunnanhallitus	§ 256	18.10.2021

Muuttokannustimien ja vauvarahakäytännön jatkaminen

135/00.01.07/2019

KH 03.09.2018 § 171

Asian valmistelija: Merja Olenius, kunnanjohtaja.

Hartolan kunnan väkiluku on vähentynyt kuluneen viiden vuoden aikana 216 henkeä ja vuodesta 1990 lähtien väheneminen on ollut noin 1400 henkeä. Tämä on näkynyt monella tavalla myös paikkakunnan kaupallisten palvelujen kehityksessä. Kehitys on ollut samankaltainen myös muissa maaseutukunnissa yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta.

Väkiluku on laskenut myös vähäisen syntyvyyden vuoksi. Syntyneitä oli viimevuonna 15 lasta ja tänä vuonna ennustetaan syntyvän vain 10 lasta. Lapsiperheitä olisi syytä saada kuntaan huomattavasti nykyistä enemmän.

Sen sijaan kunnan työpaikkaomavaraisuus on ollut koko ajan yli 100 % ja viimeaikoina jopa vahvistunut. Lehto Group Oy etsii parhaillaan 50 uutta työntekijää ja Esperri Care on ilmoittanut etsivänsä x työntekijää vammaispalveluyksikköön. Osaavan työvoiman vähäisyys onkin merkittävä kehityksen jarru koko seutukunnalla.

Hartolan kunta haluaa kannustaa perheitä ja työntekijöitä tekemään positiivisen muuttopäätöksen Hartolaan ja lanseeraa tätä varten kuntaan muuttavien kannustepakettia, josta sovitaan yhdessä kunnan ja työnantajan kesken. Tarkoituksena on helpottaa työntekijöiden muuttokuluja takuuvuokran osalta. Kunnassa on jo kunnostettu vapaita vuokra-asuntoja, joita on vapaana n. 30 kpl. Vapaana on myös ns. perheasuntoja.

Päätöksen yhteydessä halutaan huomioida positiivisesti myös vauvaperheitä lanseeraamalla lapsiavustus, jokaisesta vuosina 2018-2021 syntyneestä lapsesta.

Lisäksi halutaan kannustaa nuoria sitoutumaan vahvemmin paikkakunnalle myöntämällä avustus ensiasunnon Hartolasta ostavalle, edellyttäen että asuntoa käytetään avustuksen saajan vakituksena asuntona vähintään 12 kuukauden ajan.

Vuonna 2017 kunta päätti maksaa kotihoidontuen kuntalisää ja nykyisin

tuen saajia on 8 kpl. Kuntalisän maksamista on tarkoitus jatkaa edelleen. Kotihoidon kuntalisän tavoitteena on ollut parantaa lapsiperheiden edellytyksiä hoitaa lapsia kotona ja kannustaa asumiseen Hartolassa.

Asuminen kunnassa tulee nähdä myös työllisyyspoliittisena asiana. Epätasapainotilanne muodostuu kun työpaikat sijaitsevat toisella paikkakunnalla kuin työlliset. Useilla paikkakunnilla on koettu myös, että työpaikat voivat vaatia erilaista osaamista, mitä alueen työttömiltä löytyy. Työntekijöitä joudutaan houkuttelemaan kaukaakin ja saapuvalle on tarjottava mahdollisuutta tulla paikkakunnalle kokonaisena perheenä. Tällöin myös kotiutuminen onnistuu parhaiten. Muuttamisen vaikutus asumiskustannuksien jälkeen käytettävissä oleviin tuloihin on luonnollisesti keskeinen muuttopäätökseen vaikuttava tekijä. Hartolan ja lähikuntien asumiskustannukset ovat huomattavasti edullisemmat kuin kaupunkiseuduilla, pääkaupunkiseudusta puhumattakaan.

Tutkimuksen mukaan (Nordea Oyj, Olli Kärkkäinen 2017) runsas 40 %:ia suomalaisista työllisistä ja työttömistä ei ollut halukas muuttamaan lainkaan työn vuoksi paikkakunnalta toiselle. Kärkkäisen mukaan eniten muuttohalukkuutta oli niiden keskuudessa, jotka asuivat alle 50 km:n päässä työpaikastaan.

Hartolassa käy työssä päivittäin runsas 300 henkilöä, joista suurin osa on lähikunnista. Pendelöinnin syynä on usein toisen perheenjäsenen työpaikan sijainti sekä muut perheen elämäntilanteeseen ja asuinpaikkaan liittyvät tekijät.

Keskeisiä kysymyksiä muuttopäätöstä harkitsevalle on:

Nouseeko vuokra suhteessa palkkaan enemmän?
Saako omistusasunnon myytyä lähtöpaikkakunnalta?

Lisäksi muuttaja voi pohtia, mikä on päivähoidon kustannusten osuus suhteessa palkkaan, millainen on asumisväljyys ja millaisia palveluja ja mahdollisuuksia paikkakunta tarjoaa perheelle?

Hartolan kunta käyttää vuosina 2018-2021 seuraavia kannustimia työvoiman tarjonnan lisäämiseksi ja tasapainoisemman väestönkehityksen saavuttamiseksi:

Takuuvuokra Hartolaan muualta muuttavalle työntekijälle 1.10.2018 lähtien

Hartolan kunta ehdottaa Hartolassa toimiville työnantajille, että kunta ja työnantaja voivat halutessaan sopia keskenään työntekijän rekrytoinnin yhteydessä, että Hartolaan vakituisesti muuttavalle työntekijälle voidaan vuokrata kunnallinen vuokra-asunto ilman 2 kuukauden takuuvuokraa, mikäli työnantaja antaa ehdollisen maksusitoumuksen vuokralaisen

takuuvuokrasta. Edellä mainittujen ehtojen täyttyessä takuuvuokrakäytäntö koskee myös hartoalalaisia vuokralaisia.

Tuki ensiasunnon Hartolasta ostaneelle (voimassa 1.10.2018 lähtien)

- 2000 euroa ensiasunnon Hartolasta ostaneelle siten, että asunto on ostettu 1.10.2018 -31.12.2021 ja tuen saaja käyttää asuntoa vakituksena asuntonaan. Tuki maksetaan jälkikäteen hakemuksesta 12 kuukauden kuluttua muuttopäivästä.

Vauvaraha

- jokaisesta 1.1.2018-31.12.2021 syntyneestä/syntyvästä lapsesta 500 euroa, siten että vuonna 2018 syntyneiden vauvaraha maksetaan hakemuksesta 1.1.2019 alkaen.

Tuet ovat saajalleen veronalaista tuloa ja niistä peritään vero verokortin perusteella, tai sen puuttuessa 60 %. Tarkemmat ohjeet hakemisesta annetaan kunnan www.sivuilla.

Tukien hakemisessa noudatetaan jatkuvaa hakua kuitenkin niin, että vuotta 2018 koskevat hakemukset palautetaan viimeistään vuoden 2019 aikana ja vuotta 2019 koskevat hakemukset palautetaan viimeistään vuoden 2020 aikana ja vuotta 2020 koskevat hakemukset palautetaan viimeistään vuoden 2021 aikana ja vuotta 2021 koskevat hakemukset viimeistään vuoden 2022 aikana.

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus hyväksyy edellä esitetyn kannustepaketin työvoiman tarjonnan lisäämiseksi ja tasapainoisemman väestönkehityksen saavuttamiseksi Hartolassa ja esittää sitä edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös Kunnanhallituksen puheenjohtaja Jarkko Fågel esitti jäsen Matti Tanskasen kannattamana, että vauvarahaa maksetaan 1.000 euroa. Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä esitetyn muutoksen.

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen Jarkko Fågelin esityksellä täydennettynä.

VALT 13.09.2018 § 44

Kunnanhallitus on hyväksynyt vuosille 2018-2021 seuraavia kannustimia työvoiman tarjonnan lisäämiseksi ja tasapainoisemman väestönkehityksen saavuttamiseksi:

- takuuvuokrakäytäntö 1.10.2018 alkaen
- ensiasunnon ostajalle tuki 2.000 euroa 1.10.2018 alkaen
- vauvaraha 1000 euroa 1.1.2018-31.12.2021

Ehdotus	Valtuusto päättää hyväksyä edellä esitetyn kannustepaketin työvoiman tarjonnan lisäämiseksi ja tasapainoisemman väestönkehityksen saavuttamiseksi Hartolassa.
Päätös	Pekka Pajunen teki ehdotuksen, että ensi vuodesta alkaen maksamme jokaisesta Hartolassa syntyvästä lapsesta 1000 euroa/vuosi esikoulun alkuun asti. Velvoitteena perheelle on asua ja maksaa veronsa Hartolaan (esitys kirjallisesti liitetty pöytäkirjaan). Tiina Edelman ja Kaisa Vigman kannattivat Pekka Pajusen ehdotusta. Puheenjohtaja totesi, että on tehty hallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joka koskee vauvarahaa ja on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin. Puheenjohtaja ehdotti, että kunnanhallituksen esitystä kannattavat äänestävät JAA ja Pekka Pajusen esitystä kannattavat äänestävät EI, mikä hyväksyttiin yksimielisesti. Äänestyksessä annettiin 14 JAA ääntä ja 3 EI ääntä. Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen ehdotus on tullut valtuuston päätökseksi.
KH 15.10.2018 § 200	Valtuustossa 13.9.2018 päätettiin Hartolaan muuttavien muuttokannustimista. Tukimuodoissa on 2000 euron avustus ensiasunnon Hartolasta ostaneelle siten, että asunto on ostettu 1.10.2018 -31.12.2021 ja tuen saaja käyttää asuntoa vakituksena asuntonaan. Tuki maksetaan jälkikäteen hakemuksesta 12 kuukauden kuluttua muuttopäivästä. Tukimuotoja tulisi laajentaa siten, että ensiasunnon ostaja voi olla myös Hartolaan ensiasunnon rakentava. Ensiasunnon rakentajilla määräaika on yhtenevä ensiasunnon ostaneiden kanssa.
Kunnanjohtajan ehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se täydentää valtuuston 13.9.2018 hyväksymiä muuttokannustimia siten, että ensiasunnon ostaminen käsittää myös ensiasunnon rakentamisen. 2000 euron avustuksen saa Hartolaan ensiasunnon rakentaja edellyttäen, että asunto on otettu käyttöön 1.10.2018 -31.12.2021 ja tuen saaja käyttää asuntoa vakituksena asuntonaan. Tuki maksetaan jälkikäteen hakemuksesta 12 kuukauden kuluttua muuttopäivästä.
Päätös VALT 14.11.2018 § 62	Hyväksyttiin.
Ehdotus	Valtuusto päättää täydentää valtuuston 13.9.2018 hyväksymiä muuttokannustimia siten, että ensiasunnon ostaminen käsittää myös

ensiasunnon rakentamisen. 2000 euron avustuksen saa Hartolaan ensiasunnon rakentaja edellyttäen, että asunto on otettu käyttöön 1.10.2018 -31.12.2021 ja tuen saaja käyttää asuntoa vakituiseena asuntonaan. Tuki maksetaan jälkikäteen hakemuksesta 12 kuukauden kuluttua muuttopäivästä.

Päätös
KH 18.10.2021 § 256

Hyväksyttiin.

Asian valmistelija: vt. kunnanjohtaja Annika Blom, 044 7432218

Valtuusto on vahvistanut Hartolaan seuraavat muuttokannustimet :

- vauvaraha 1000 euroa 31.12.2021 saakka
- takuuvuokrakäytäntö 31.12.2021 saakka
- ensiasunnon ostajan tuki 2000 euroa 31.12.2021 saakka
- vapaa-ajan asunnon vakituiseksi asunnoksi muuttaminen 31.12.2021 saakka, maksetaan kun on asunut kunnassa 2 vuodenvaihteen yli

Muuttokannustimien osalta saapuneita hakemuksia on vuosien 2019, 2020 ja 2021 ollut seuraavasti:

	2019	2020	2021 (30.9. mennessä)
vauvaraha	9	6	8
ensiasunnon ostaja	1	1	7
takuuvuokra	-	-	-
vapaa-ajan asunnon muutos vakituiseksi	2	7	3

Muuttokannustimilla on haluttu tukea nykyisten ja tulevien asukkaiden päätöstä asua Hartolassa ja vaikuttaa myönteisesti väestökehitykseen. Eniten käytössä olevista muuttokannustimista ovat olleet vauvaraha, ensiasunnon ostajan tuki sekä vapaa-ajan asunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi. Takuuvuokrakäytäntöön ei ole ollut kiinnostusta.

Kunnanjohtajan ehdotus Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se jatkaa nykyisillä ehdoilla muuttokannustimien osalta vauvarahaa, ensiasunnon ostajan tukea ja vapaa-ajan asunnon muuttamista vakituiseksi asunnoksi 31.12.2025 asti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.